

1. Az intézmény önmeghatározása

A VÁLASZ Szenvedélybeteg-segítő és Drogprevenciós Központ Kiskunfélegyházán, a Bajza u. 36. szám alatt 2012. január 1-én - Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata által biztosított épületben - nyitotta meg kapuit. A Központ ettől kezdve várja a gyógyulni vágyó szenvedélybetegeket és azok hozzátartozóit a szenvedélybetegek nappali intézményébe. Az intézmény az Önkormányzat képviselő-testületének összefogásával és teljeskörű támogatottságával jött létre, elsősorban a terület droggal való nagyfokú érintettsége, valamint ellátatlansága miatt, hiánypótló jelleggel.

A VÁLASZ Szenvedélybeteg-segítő és Drogprevenciós Központ azt a feladatot tűzte ki maga elé, hogy az alkohol-, drog-, gyógyszerfüggők és játékszenvedéllyel küzdők, valamint hozzátartozóik alacsonyküszöbű, pszichoszociális ellátására vállalkozzon. A tevékenység középpontjában nem egy megszokott orvosi koncepció, hanem a keresztény eszmeiségen nyugvó igényes, komplex mentálhigiéniai gondoskodás áll.

- Az alacsonyküszöbű intézmény fogalma: ahol egy vagy több alacsonyküszöbű szolgáltatás várja a változást igénylő, valamint a gyógyulni vágyó szenvedélybetegeket, ezek kortársait, hozzátartozóit, illetve közvetlen szociális környezetét.

- Az alacsonyküszöbű intézmény célja: a szenvedélybetegek, valamint közvetlen környezetük minél szélesebb körének elérése, fogadása. A szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak csökkentése (ártalomcsökkentés); a változás elindítása és segítése. Az életmód, életvitel váltásának ösztönzése, az utógondozás, illetve a visszaesés megelőzése.
- A pszichoszociális ellátás fogalma: olyan munka, amely arra irányul, hogy az egyének, a családok, a csoportok és a társadalom részéről rendelkezésre álló lehetőségeket úgy mozgósítsa, hogy a személy magatartásában és helyzetében kedvező változás történjen; oly módon, hogy az ember saját normáin és céljain belül, valamint társadalmi lehetőségeit figyelembe véve megelégedéssel működhessen.
- A pszichoszociális ellátás célja: az ismeretek átadása, az önértékelés erősítése, az életvitel, a magatartás, a kapcsolatok, kapcsolatrendszerek megváltoztatása, az erőforrások feltárása.
- A pszichoszociális munka jellemzői:
 - a megelőző munkát és a kezelést az egyén, a család és a csoportok szemszögéből nézve foglalja magában (rendszer szemléletű);
 - több személy bevonásával történik az érintett környezetéből;
 - problémaorientált;
 - nyitott;
 - középpontjában a jelen és a jövő áll;
 - multidiszciplináris team dolgozik együtt.
- Keresztény eszmeiségen nyugvó, igényes mentálhigiénés gondoskodás keretében az intézmény szeretetteljes elfogadáson alapuló légkörben arra törekszik, hogy a szakmai igényesség követelményén túl a segítséget kérők

lelki, spirituális igényeire is tekintettel legyen, a lelki életben felmerülő kérdéseikre a Katolikus Egyház tanításával egybehangzó választ adjon, és segítséget nyújtson. Erre az intézmény Missziós programja, lelkipásztori felelőse, a magyarországi Szent Domonkos Rend (www.domonkosok.hu) tartományfőnöke Barna Ferenc Máté OP személye, a Katolikus Egyházban működő Szent András Evangelizációs Alapítvánnyal (www.ujevangelizaco.hu) kötött Együtműködési Megállapodás, valamint a teológiai-, szociális végzettséggel és gyakorlattal rendelkező szakemberek képzettsége és hozzáértése nyújt garanciát. A keresztény eszmeiségen nyugvó, igényes mentálhigiénés gondoskodásnak az alapját képezi a másik emberért mondott imádság, illetve azok az evangelizációs és képzési lehetőségek, amelyek nyitva állnak segítők és segítséget kérők számára egyaránt. A bekerülésnek azonban nem feltétele és a terápiának nem célja a vallás iránti elköteleződés. Ez a lehetőség kizárólag az erre nyitott kliensek számára jelent többlet-szolgáltatást.

- A spiritualitás - amely lelkiiséget jelent - a latin nyelvből származik. Azt a belső hozzáállást, viszonyulást fejezi ki, amely az intézmény által kiemelten fontosnak tartott értékek, mint zsinórmérték mentén szervezi meg a segítő munkát. Meghatározza azt a lelkiiséget, amellyel a keresztény ember odafordul a rászoruló felebarátjaihoz, amint az evangélium is mondja:

„Mert éheztem és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, idegen voltam és befogadtatok engem, mezítelen voltam és felöltöztettettek, beteg voltam és meglátogattatok, fogságban voltam és eljöttetek hozzám.” (Mt 25, 35-36)

2. Az intézmény története

Az intézmény működtetését a Szociális Rekreációs Társaság kezdte meg, majd 2012. november 1-től ezt a feladatot az EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány vállalta, ugyanazon szakmai és missziós program mentén.

A fenntartó-váltást követően a Kiskunfélegyházán működő VÁLASZ Szenvedélybeteg-segítő és Drogprevenciós Központ a szenvedélybeteg-ellátás területén - az országos lefedettség biztosítása, a szenvedélybetegek hatékonyabb elérése és ellátása érdekében - az ország második legnagyobb hálózatának tagjává vált. A hálózat tagjai:

- Magyarországi Református Egyház KIMM Drogterápiás Otthona;
- Magyarországi Református Egyház Válaszút Misszió Drogkonzultációs Iroda;
- Magyarországi Református Egyház Újváros Drogambulancia;
- Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Támogató Alapítvány Zsibriki Drogterápiás Intézete;

- EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány Drogkonzultációs Iroda és Szervedélybetegek Nappali Intézménye;
- EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány Drogambulancia - Járóbeteg ellátás addiktológiai tevékenység végzése;
- EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány, VÁLASZ Szervedélybeteg-segítő és Drogprevenciós Központ.

Az EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány azt a célt tűzte ki, hogy Kiskunfélegyháza és kistérsége számára a szervedélybetegek komplex alapellátását (szervedélybetegek nappali és alacsonyküszöbű ellátását), továbbá a helyi szükségletekre megfelelő módon reagálva, a szakosított ellátási formák közül támogatott lakhatást is kíván biztosítani a támogatott lakhatás szakmai programjában meghatározott célcsoport számára, a működési engedély módosítását követően.

Az engedély módosítása érdekében Kiskunfélegyháza Önkormányzata az EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány számára egy újabb, majd' 400 m²-es ingatlant biztosított a szervedélybetegekkel kapcsolatos ellátások bővítéséhez, Kiskunfélegyházán, a Jókai u. 30. szám alatt. A 2015. év egészében és 2016. év első felében az EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány az épületben a szakhatóságokkal együttműködve, a hatályos jogszabályoknak megfelelően, az engedély módosításához szükséges felújítást, indokolt átalakításokat, akadálymentesítést, ezen túl festést, mázolást, hideg és meleg burkolást elvégezte, az épületet bútorokkal felszerelte.

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya 2016. május 9. napján kelt, BKC/001/1008-21/2016. számú határozata alapján az EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány VÁLASZ Szervedélybeteg-segítő és Drogprevenciós Központ - Konferencia és Missziós Centrum működését,

Kiskunfélegyházán a Jókai utca 30. szám alatt az S0294920 ágazati azonosító alapján engedélyezte. Az intézmény nevének és címének megváltozása az ellátott és az intézmény közötti jogviszonyt, a továbbá az intézményi jogviszonyból eredő jogokat és kötelezettségeket, valamint a korábbi Megállapodásban foglaltakat nem érinti. Az intézmény 2016. július 1-től a Jókai u. 30. szám alatt folytatja tevékenységét az alábbiak szerint.

A szenvedélybetegek nappali intézményének székhelye:

EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány

**VÁLASZ Szenvedélybeteg-segítő és Drogprevenciós Központ –
Konferencia és Missziós Centrum**

Kiskunfélegyháza

Jókai u. 30.

6100

A férőhelyek száma: 50 fő, az ellátási terület elsősorban Kiskunfélegyháza és kistérsége.

3. Az intézmény szakmai és missziós célkitűzései

Az EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány VÁLASZ Szenvedélybeteg-segítő és Drogprevenciós Központ – Konferencia és Missziós Centrum a szenvedélybetegek nappali ellátásának szakmai programjában szakmai szempontból az alábbi szemléleti koncepciót határozta meg:

- 1.) Az Alapítvány a szenvedélybetegek nappali ellátása során az addiktológia szakma elvárásainak megfelelően a szolgáltatás nyújtásának ideje alatt szakmai szempontból a felépülési modell alkalmazását vette alapul. A felépülési modell azt vizsgálja, hogy a pszichoaktív szerhasználó, vagy valamilyen viselkedési addikcióban szenvedő egyén mennyire kész megváltoztatni szerhasználói, illetve problémás viselkedését. A változás

folyamatában különböző stádiumok különíthetők el, amelyekben az egyénnek különböző célokat kell elérnie. A stádiumok hossza egyénenként és az egyén motivációs állapotától függően nagyon különböző lehet, egy-egy stádiumban akár éveket is el lehet tölteni. A modellben a hangsúly áttevődött az addikciók kialakulásának miértjéről arra, hogy hogyan lehet a betegségből felépülni. Ezt a Prochaska - DiClemente féle felépülési modell jól érzékelteti. A modell a változás modellje. Szakasza:

- pre-kontempláció;
- kontempláció;
- előkészületi stádium;
- döntés stádiuma;
- akció stádiuma;
- fenntartás stádiuma.

A szenvedélybetegek nappali ellátásának igénybevevői, a pszichoaktív szerhasználat szempontját tekintve, többségében még az absztinencia és a megváltozott életvitel fenntartásának stádiuma előtt érkeznek. A szenvedélybetegek nappali intézménye a kliensek állapotának és szükségletének megfelelő szolgáltatásokat biztosít. Az ellátás során az intézmény nem mondhat le a szenvedélybeteg segítségéről, csak azért, mert a segítségre szoruló nem motivált, nem akar változni. A felépülésre, változásra való készséggel, motivációval vagy rendelkezik a kliens, vagy nem, kialakulhat benne, de el is múlhat, iránya és intenzitása változó. A terápiás munkatársak feladata, hogy a klienst lépésről lépésre motiválják a változásra, a döntéseket ne helyette hozzák meg, hanem a hosszútávra pozitívan kiható, felelősségteljes döntések meghozatalában támogassák, segítsék a klienst, továbbá képessé tegyék őt a változásra.

2.) Az Alapítvány a szenvedélybetegek nappali ellátása során, tekintettel a célcsoport szükségleteire, kiemelt jelentőségűnek tartja a relapszus prevenció alkalmazását. A relapszus prevenció alkalmazása kiemelt fontosságú azon ellátottak körében, akik az absztinenciát már elérték. A módszer célja az, hogy segítse a klienst az elért viselkedésváltozás fenntartásában. A relapszus prevenció jelentése kettős: megelőzni a visszaesést, vagy ha előfordult, akkor megbirkózni vele. Szükséges megkülönböztetni a megcsúszást (lapsus) és a visszaesést (relapszus). A terápiás munkatársak feladata, hogy

felismerjék a megcsúszást és a visszaesést megelőző tüneteket, és az elláttal közösen hatáson stratégiát dolgozzanak ki annak elkerülésére.

Az EGÉSZSÉGDOKK Közhasznú Alapítvány VÁLASZ Szenvedélybeteg-segítő és Drogprevenációs Központ – Konferencia és Missziós Centrum a szenvedélybetegek nappali ellátásának szakmai programjában missziós szempontból az alábbi szemléleti koncepciót határozta meg:

- 1.) Az Alapítvány a szenvedélybetegek nappali ellátása során kiemelt hangsúlyt kíván fektetni a közösségépítésre, amely nem a klasszikus szociális munka szerinti értelmezést, hanem az egyházi megközelítést rejti magában. Ennek keretében hiteles emberi léptékű közösségi élményt, a személyek közötti őszinte és személyes kapcsolatok kialakítását, a felmerülő kérdésekkel és válaszokkal, problémákkal kapcsolatos felismerések kölcsönös megosztását, közösségi alkalmakat és imádságokat helyezi előtérbe, olyan élményeken keresztül, amelyek a keresztyén élettapasztalatot elérhető közelségbe hozzák. A közösségépítés olyan kapcsolati háttérrel biztosít, amely mérvadó lehet az életszemlélet kialakításában, a döntések meghozatalában, az értékekhez történő ragaszkodásban, arra törekedve, hogy az így megélt közösségi tapasztalat hosszútávon is viszonyítási alap lehessen. Az terápiás munkatársak feladata, hogy az arra nyitott igénybevevők részére lehetőséget biztosítsanak a közösség ilyen jellegű megélésére.
- 2.) Az Alapítvány a szenvedélybetegek nappali ellátása során az evangelizációt, mint többletszolgáltatást kívánja biztosítani az igénybevevőknek. Ennek keretében az intézmény olyan lehetőségeket nyújt, amelyek lehetővé teszik az evangéliumi üzenettel való kifejezett találkozást, segítséget nyújtva az arra nyitottakban az alapvető hitbeli döntések meghozatalához. A terápiás munkatársak feladata, hogy az arra nyitott ellátottak részére lehetőséget biztosítsanak az ilyen jellegű programokon való részvételre.

